

SAVOGROW
KEHITYSYHTIÖ

KUNTARAPORTTI
syys-joulukuu 2025
Kehitysyhtiö SavoGrow Oy

JOHDANTO

Kehitysyhtiö SavoGrow Oy on kuuden kunnan yhteinen elinkeino- ja elinvoimayhtiö Pohjois-Savon länsilaidalla.

SavoGrow toimii yritysten kilpailukyvyn ja alueemme elinvoiman kehittämiseksi Keiteleellä, Pielavedellä, Rautalammilla, Suonenjoella, Tervossa ja Vesannolla. Kehitysyhtiö kokoaa yhteen omistajakuntiansa elinkeino- ja kehittämisresurssit, ja mahdollistaa ulkoisen rahoituksen hankkimisen kehittämistoimintaan. Yhtiö tekee yhdessä omistajakuntien kanssa alueen edunvalvontaa erityisesti elinkeino- ja yrityskehittämiseen liittyvissä asioissa.

SavoGrown alaisuudessa toimii marjantuotannon kehittämis- ja asiantuntijapalveluita tarjoava Marjaosaamiskeskus ja tarjoamme yritysten käyttöön Pohjois-Savon parhaat elintarvikealan tuotekehitystilat Suonenjoen Yrityspuisto Futurialla.

Kehittämistyötä tehdään pitkälti hankevetoisesti tiiviissä yhteistyössä muiden elinkeinotoimijoiden kanssa. Hankkeiden teemat vaihtelevat kulloisenkin kehittämistarpeen mukaan – hankkeita on tällä hetkellä marjoista metalliin ja matkailusta kotoutumispalveluihin. Hanketoimintaamme rahoittavat pääasiassa Pohjois-Savon ELY-keskus ja Pohjois-Savon liitto Euroopan Unionin rahastoista.

Tähän kuntaraporttiin on koottu toimintamme tunnuslukuja ja kuvattu hankkeiden onnistumisia ja haasteita ajalla 09-12/2025.

Syksyn nostoja:

Pyöräilykuvaukset syyskuussa

VisitSavo-hankkeessa Allegra Nordic kuvasi uuden gravel-pyöräilyreitistön markkinointiin kuva- ja videomateriaalia syyskuussa.

Koulutusta ja sparrausta yrittäjille

Kyvykäs-hankkeen koulutuksiin pohjoissavolaisille yrittäjille on osallistunut 125 henkilöä - aiheina mm. tekoäly ja digimarkkinointi. Lisäksi hanke on tehnyt yrityssparrauksia.

Työtä biokaasuaseman saamiseksi alueelle

Biokaasun saamiseksi alueelle tehtiin taustaselvitystyötä, valmisteltiin hanketta ja järjestettiin mm. infoilaisuudet Suonenjoella ja Pielavedellä.

SavoGrown Sanomat

Elinkeinolehti SavoGrown Sanomat ilmestyi

Julkaisimme lokakuussa SavoGrown alueen yhteisen elinkeinolehden, joka jaettiin kattavasti kotitalouksiin, mökkiläisille ja otokselle alueelta pois muuttaneita.

Pohjois-Savo osallistui Alihankintamessuille

TechSavo-hankkeen koordinoimalla yhteisosastolla yritykset Pohjois-Savon sekä Pieksämäen alueelta pistivät lokakuussa Alihankintamessuilla parastaan - ja hanketiimi auttoi parhaansa mukaan.

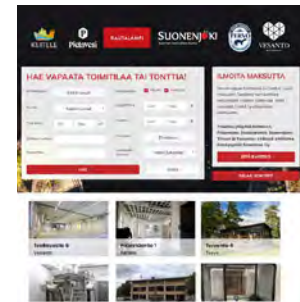
Ilmastotiimimme palkittiin

SISU-ilmastohanke palkittiin Pohjois-Savon ilmastofoorumissa ilmastotyöstä, jonka ansiosta jokaisessa Pohjois-Savon kunnassa on nyt ilmastosuunnitelma tai -ohjelma. Ilmastotyötä tehdään suunnitelmallisesti ja pitkäjänteisesti, mikä näkyy konkreettisina ilmastotekoina.

Verkostoperuskoulu esillä Kuntapäivillä

SavoGrown kunnat olivat hienosti edustettuina Helsingissä Kuntaliiton kuntapäivillä. Olimme mukana paneelissa keskustelemassa älykkään sopeutumisen keinoista – yhtenä esimerkkinä verkostoperuskoulu.

SavoGrown alueen Tontti- ja toimitilapalvelu julkaistiin

SavoGrown alueen kuntien yhteinen [Tontti- ja toimitilapalvelu](#) -[verkkosivusto](#) julkaistiin. Maksuttomaan palveluun kerätään alueen vapaat, yritysikäyttöön soveltuvat toimitilat ja tontit sekä kokous- ja etätyötilat. Palvelu on kaikille avoin.

Kylmäkuivauskokeita

ELTUVAn elintarviketurvallisuushanke teki kylmäkuivaustestejä 26 kappaletta ja testasi 35 erilaista tuotetta syksyn aikana. HPP- ja kylmäkuivausprosesseja sekä analytiikkaa, säilyvyyttä ja alkuperän määrittämistä kehittänyt hanke päättyi joulukuussa. Turvallisten ja säilyvien elintarvikkeiden kehittämiselle on haettu jatkoa Huoltovarma elintarvike -hankkeella.

Kuntiin uusia maaseutuasumisen ratkaisuja

Asumisen uudet tuulet -hanke on syksyn aikana suunnitellut kestäviä ja yhteisöllisiä asumisen uusia ratkaisuja Suonenjoelle, Rautalamille ja Vesannolle. Vuonna 2026 jatketaan alueen muissa kunnissa.

Savo Gravel -pyöräreitistö valmistui

Uusi pyöräreitistö valmistui. Suunnitelimme SavoGrown alueelle 800 km gravel-pyöräilyreitistön, joka sisältää 12 vaihtelevaa 30-60 km kierrosta alueen kunnissa ja kokonaisuuden yhdistävän 300 km rengasreitit.

SAVO GRAVEL

SavoGrown strategiaa uudistetaan

Mutkatonta kotoutumista -hanke on loppusuoralla: hanke on tehnyt asiakastyötä ja neuvontaa 639 kertaa 149 asiakkaalle (+ puhelinneuvonta) ja järjestänyt 10 suomen kielen kurssia. Ryhmäohjauksessa ja kansalais-taidon koulutuksissa on käynyt 196 osallistujaa.

SavoGrown yrityspalveluiden kuulumiset ja toiminta ajalla 09-12/2025

Syksy vahvisti alueen elinvoimaa, vaikka toimintaympäristö säilyi haastavana. Yritysneuvonta oli kaikissa kunnissa aktiivista ja vastasi niin aloittavien yrittäjien, investointeja suunnittelevien kuin omistajanvaihdoksia valmistelevien yritysten tarpeisiin. Uusia yrityksiä syntyi tasaisesti, kehittämis- ja infrastruktuurihankkeet etenivät suunnitellusti ja vuoropuhelu kuntien sekä yrittäjien välillä tiivistyi. Rahoitusmarkkinoiden epävarmuus hidasti osin investointeja, mutta kokonaisuutena syksy loi hyvän pohjan tuleville kasvutoimille, elinvoimaa vahvistaville päätöksille ja seudulliselle yhteistyölle.

Keiteleellä loppuvuosi on jatkunut hyvin samanlaisissa merkeissä kuin alkuvuosikin. Aloittavien yrittäjien neuvonnassa on käynyt muutamia asiakkaita, uusia yrityksiä on perustettu 4 kpl ja olemassa olevien yrittäjien investointisuunnitelmia on hiottu sekä rahoitusvaihtoehtoja kartoitettu.

Syyskuussa kunta kutsui yrittäjät aamupalalle Kahvila Rantakulmaan ja paikalle saapui parisenkymmentä yrittäjää juttelemaan kunnanjohtajan ja elinkeinoasiantuntijan kanssa ajankohtaisista asioista.

Uuden teollisuustien rakentaminen on alkanut ja se valmistuu vuoden 2026 loppuun mennessä. Keiteleen teollisuusalueella toimivilla yrityksillä on suunnitteilla tuleville vuosille merkittäviä kehittämis- ja investointitoimia. Lisäksi alueelle on suunnitteilla uutta yritystoimintaa, joka sijoittuu rakennettavan Teollisuustien varteen.

Marraskuussa aloitti kolmen kunnan yhteinen työllisyys- ja kotouttamiskoordinaattori, Jukka Piirainen, jonka kanssa on jalkauduttu yrityksiin sekä kartoitettu alueen yritysten työvoimatarvetta.

Pielavedellä yritysneuvonta on jatkunut vilkkaana loppuvuoden aikana. Yritykset ovat hakeneet rahoitusta erityisesti tuotekehitykseen ja pieniin investointeihin, mutta rahoitusmarkkinan haastavuus ja yleinen talouden taantuma hidastavat edelleen investointien toteutumista tietyillä toimialoilla. Raportointijaksen aikana kuntaan on perustettu neljä uutta yritystä.

Kehityshankkeissa on keskitytty energiapuun uusien käyttötarkoitusten selvittämiseen, ja Pöhinää Pielavedelle -hankkeeseen on rekrytoitu projektipäällikkö. Lisäksi yhteistyö työllisyysalueen kanssa on tiivistä; tavoitteena on vastata paikallisten yritysten osajatarpeeseen ja edistää työvoiman kohtaamista.

Rautalammilla elinkeinopalveluiden kysyntä on ollut tasaisen vilkasta koko vuoden. Erityisesti loppuvuonna elinkeinoasiantuntijaa työllistivät omistajavaihdosasiat, yritysten liiketoiminnan alasajat ja yritysten toimitilakysymykset. Viimeisellä vuosineljänneksellä Rautalammilla syntyi vain kolme uutta yritystä, mutta hyvän alkuvuoden ansiosta koko vuoden perustettujen yritysten määrä saavutti lähes vuoden 2024 ennätysellisen tason. Myös yrityksille haettiin erilaisia rahoituksia alkuvuonna vilkkaammin. Yritysrahoitusten kysyntä hiipui kuitenkin lähes olemattomiin loppuvuodesta. Tämän suurimpana selittäjänä voidaan pitää pankkirahoituksen saatavuuden heikentymistä sekä yleistä talouden epävarmuutta, joka on saanut yritykset siirtämään investointeja ja keskittymään olemassa olevan toiminnan turvaamiseen.

Joulukuussa 2025 Rautalammin kunta ja paikalliset yrittäjät allekirjoittivat ensimmäisenä kuntana Pohjois-Savossa uudistetun elinvoimalupauksen. Samassa yhteydessä laadittiin myös elinvoimavaikutusten arviointilomake, jotta päätöksenteossa otettaisiin jatkossa paremmin huomioon elinvoimavaikutukset.

Suonenjoella hyödynnettiin edelleen aktiivisesti yritysneuvontaa. Syksyn aikana yritysneuvonnassa on korostunut omistajanvaihdosneuvonta sekä sijoittumispalvelut.

Omistajanvaihdoksia toteutui uusien yrittäjien aloittaessa toiminnan ja monia omistajanvaihdoksia on edelleen valmisteluissa. Omistajanvaihdoksissa hyödynnettiin Leader Mansikka ry:n myöntämiä omistajanvaihdostukia. Liiketoiminnastaan luopuvia yrittäjiä kannustetaan ottamaan yhteyttä SavoGrown yritysneuvontaan jatkajan löytymiseksi, koska kiinnostusta yrittäjyyteen löytyy laajasti koko Suomen alueelta. SavoGrown verkostot kannattaa ehdottomasti hyödyntää jatkajan löytämiseksi.

Yritysten sijoittumiskyselyjä tulee tasaisesti sekä kaupungille että elinkeinoasiantuntijalle, joten toimitiloja omistavien kannattaa hyödyntää [SavoGrown tontti- ja toimitilapalvelut](#).

Neuvontapalveluiden avulla on autettu yrityksiä muun muassa talouden tervehdyttämisessä, kannattavuuden parantamisessa, uusien asiakassegmenttien saavuttamisessa, tuotteistuksessa, yritysryhteydessä sekä erityisesti TechSavo -hankkeessa investointi- ja kehittämistukien hakemisessa.

Uusia yrityksiä on perustettu edellisen vuoden tahtiin ja starttirahoja on myönnetty aloittaville yrittäjille sekä jatkostarttirahoja toimiville yrityksille. Maahanmuuttajien yrityksen perustamisneuvonta on tehty SavoGrown Mutkatonta kotouttamista -hankkeen avustuksella.

Nuorten yrittäjyyttä tukemaan on Suomenjoelle perustettu yrittäjyyskasvatustiimi kaupungin kanssa yhteistyössä. Joulukuussa 2025 Kuopion 4H-yhdistyksen toteuttamaan 4H-yrittäjyyskoulutukseen osallistui 21 nuorta Suomenjoelta.

Karhukiven bioterminaalialueen rakennustyöt valmistuivat, vuokraneuvotteluja käydään ja alueelle tehdään yrityshankintaa.

Kaupungin järjestämällä yrittäjien aamukahveilla on ollut ilahduttavan paljon osallistujia ja vuorovaikutus on ollut aktiivista ja välitöntä. Suomenjoen Yrittäjät ry, Suomenjoen kaupunki ja SavoGrow hakivat rahoitusta Yhdessä Suomenjoki -hankkeeseen, johon on saatu alustava myönteinen rahoituspäätös Leader Mansikka ry:ltä. Hankkeen tavoitteena on Suomenjoen elinvoimaisuuden kehittäminen sekä positiivisen ja vetovoimaisen kaupunkikuvan edistäminen.

Tervon yritysneuvonta syksyllä 2025 keskittyi yritysten konkreettiseen tukemiseen, hankkeiden edistämiseen ja elinkeinoyhteistyön vahvistamiseen. Yritysneuvonta sisälsi sekä aloittavien yrittäjien ohjausta että toimivien yritysten sparrausta yhteistyössä KYVYKÄS-hankkeen kanssa kehittämiskeskustelujen muodossa. Yrityksille tarjottiin tukea erilaisiin rahoitus- ja tukihakemuksiin koskien yritysten pienempiä investointi- ja kehittämishankkeita. Viestintää vahvistettiin talvikirjeen valmistelulla, uutiskirjeillä tervolaisille yrittäjille ja yrittäjätapahtumien, kuten aamubrunssin toteutuksilla. Aamubrunssit kokosivat hyvin yrittäjiä yhteen ja niissä välitettiin tietoa mm. työllisyysalueen uudistetuista palveluista.

Hankepuolella painottuivat biokaasuhankkeen valmistelu, biokaasuinfotilaisuuksien toteutus ja biokaasuhankkeen esittely Pohjois-Savon liitolle. Luontoreittihankkeessa edettiin kohti hankkeen konkreettista rakennusvaihetta toteutussuunnitelmien täsmentämisellä ja maastokäynneillä. Äyskosken käyttö- ja kunnostushankkeessa edettiin myös maastokäyntien toteuttamisella ja olemassa olevan materiaalin kokoamisella selvityksen tueksi.

Tiivistä yhteistyötä tehtiin valokuiturakentamisen edistämiseksi Karelletin kanssa. Karellet jätti Pohjois-Savon ELY:lle hakemuksen kyläverkkoetusta valokuituverkon rakentamiseksi Tervon kunnan alueelle. Päätöstä kyläverkkoetusta ei saatu vuoden vaihteeseen mennessä.

Äyskosken kiinteistöjen myyntiä edistettiin kontaktoimalla eri tahoja ja tuottamalla tietoa alueesta kiinnostuneille. Lisäksi alueen näytöille osallistuttiin yritysneuvonnan näkökulmasta ja tuotiin esille yrittämisen mahdollisuuksia Tervon kunnassa.

Kokonaisuutena yritysneuvonnan syksy vahvisti Tervon elinvoimaa: yritysten tarpeisiin vastattiin nopeasti, hankkeet etenivät suunnitelmallisesti ja kunnan yritysilmasto kehittyi myönteisesti.

Vesannolla on annettu neuvontaa aloittaville yrittäjille, autettu yrittäjiä liiketilojen kartoituksissa sekä mietitty liiketoimintamahdollisuuksia muuttuneen maailman ja tilanteen äärellä. Elokuun jälkeen Vesannolle on perustettu 7 yritystä. Kunta kutsui myös paikallisia yrittäjiä pitsalle sekä vaihtamaan kuulumisia kunnan kanssa. Pitsailtaan osallistui runsaasti yrittäjiä ja mukana oli n. 25 eri alan yrittäjää. Tervon ja Vesannon yhteinen yrittäjyyskasvatustiimi nähtiin tarpeelliseksi hankkeen loppumisenkin jälkeen, joten kuntien elinkeinoasiantuntijoiden kokoon kutsumana sen toimintaa jatkettiin. Palaverissa käsitelimme ja teimme toiminnalle runkoa: toteutamme mm. TET-valmennusta, kesätyöneuvontaa ja kartoitamme yritysryhteyttä tahoja sekä yritys- ja toimialaesittelyä opiskelijoille. Lisäksi tehtiin uuden työllisyys- ja kotouttamiskoordinaattorin perehdyttämistä alueen yrityksiin ja työvoimatarpeeseen sekä yhteistyötä mm. maahanmuuttajataustaisten yrittäjien kanssa.

Yrityspalvelut tilastojen valossa 09-12/2025

Syksyn 2025 aikana SavoGrown elinkeinopalveluja käytti tai kanssamme yhteistyötä teki 236 yritysasiakasta tai alkavaa yrittäjää. Aloitettavien yrittäjien kanssa asiakastapahtumia oli 84 kpl: heille annettiin perustamisneuvontaa, pohdittiin eri vaihtoehtoja, kirjoitettiin starttirahalausuntoja ja autettiin laskelmien tekemisessä. Loput yritysneuvonnan asiakastapahtumista (439 kpl) keskittyivät toimivien yritysten neuvontaan: rahoitusneuvontaan ja investointitukihakemuksissa avustamiseen, omistajanvaihdosneuvontaan, toimitila- ja tonttiasioihin jne.

Kaiken kaikkiaan kirjattuja aktiviteetteja SavoGrown CRM-järjestelmässä ajalla 09-12/2025 oli 934 kpl, joista noin kolmasosa (267 kpl) oli suoraan kunnalle tehtävää työtä, kuten edustajana toimimista kunnan eri työryhmissä ja sidosryhmätapaamisissa, kunnan hankkeisiin liittyvää työtä ja erilaisia selvittelyjä.

Yritysneuvonnan lisäksi SavoGrown elinkeinoasiantuntijoiden työnkuvaan kuuluu vahvasti myös kunnan/yritysten edunvalvontaa sidosryhmätapaamisissa sekä eri kehittämistoimien viemistä eteenpäin: olemme mukana esim. kunnan teollisuusalueiden kehittämisessä, rahoituksen haussa, tuulivoima- ja kaivoshankkeiden taustaselvittelyissä, matkailu- ja aluemarkkinoinnissa, kunnan kilpailutuksissa, koulujen yrittäjyyskasvatuksessa ja eri tapahtumien järjestelyissä.

Kirjauksista 108 kpl oli suoraan liitoksissa SavoGrown yrityskehityshankkeisiin, joissa on syksyn aikana palveltiin yhteensä 74 yritystä: hankkeissa järjestettiin mm. yritysparrauksia ja vietiin yrityksen kehitysideoita eteenpäin yhdessä yrittäjien kanssa. Syksyn aikana SavoGrown toiminnan tilastointia on tarkennettu, joten luvut eivät ole täysin vertailukelpoisia edelliseen vuoteen.

Syksyn aikana perustettiin 30 uutta yritystä, joiden kotikunta on SavoGrown alueella. Yritysten perustamistahti on pysynyt samalla tasolla kuin edellisenä vuonna. PRH:n tilastoista poistuneiden yritysten määrä oli 19 yritystä.

Yritys- asiakkaiden määrä

236

Keitele	29
Pielavesi	30
Rautalampi	37
Suonenjoki	89
Tervo	19
Vesanto	31
Muut	1

Perustetut yritykset

30

Keitele	4
Pielavesi	4
Rautalampi	3
Suonenjoki	11
Tervo	1
Vesanto	7

Lakanneet yritykset

19

Keitele	4
Pielavesi	1
Rautalampi	3
Suonenjoki	9
Tervo	1
Vesanto	1

Yritysneuvonta- aktiviteetit

523

Keitele	62
Pielavesi	48
Rautalampi	95
Suonenjoki	206
Tervo	31
Vesanto	70
Muut toimet	11

Yritysneuvontaa yhteistyössä hankkeiden kanssa:

SARI LIIMATAINEN
Elinkeinoasiantuntija
Keitele ja Vesanto

AARNO NISKANEN
Elinkeinoasiantuntija
Pielavesi

TUOMO VÄHÄSARJA
Elinkeinoasiantuntija
Rautalampi

MINNA SAARIO
Elinkeinoasiantuntija
Suonenjoki

AILA RIIKONEN
Elinkeinoasiantuntija
Tervo

JENNA TYYSKÄ

Projektipäällikkö

Asumisen uudet tuulet maakuntien rajoilla

Asumisen uudet tuulet maakuntien rajoilla- hankkeen kuulumiset

Asuminen on keskeinen osa kuntien veto- ja pitovoimaa. Tästä syystä asumisen uudet tuulet kirkastaa kuntien asumisen strategioita, suunnittelee taloudellisesti ja kestävästi toteutettuja uusia asumisen ratkaisuja, etsii uusia rahoitus- ja liiketoimintamalleja investointien tueksi ja osallistaa kuntalaisia kehittämään asuinympäristöään sekä tekee kunta- ja maakuntarajoja ylittävää yhteistyötä maaseutuasumisen kehittämiseksi.

TIIVISTYS HANKKEEN ETENEMISESTÄ AJALLA syyskuu-joulukuu 2025

Onnistumiset

- Useassa kunnassa on asumisen konseptien suunnitelmat valmistuneet ja osaa olemme voineet täydentää mm. kustannuslaskennalla ja suunnitelmien visualisoinneilla
- Hanke kerännyt runsaasti positiivista huomiota maaseudun kehittämisestä kiinnostuneiden joukosta ja hanketta pyydetty esittelemään toimenpiteitä valtakunnallisesti.

Kehitettävät asiat

- Työpajat kuntapäätäjille eivät toteutuneet suunnitellussa aikataulussa.

Tulossa

- Tammikuussa rahapajan ja strategiapajan yhteistilaisuus jossa keskustellaan mm. EU-rahoituksesta rakennushankkeissa ja esitetään valtioneuvoston maaseutualueiden asuntolainoihin, sekä tutustutaan kahden kunnan osallistavan budjetoinnin malleihin
- Lisää uusia asumisen ideoita lähtee suunnitteluun.

Mitä olemme tehneet ja miten jatketaan

Strategiapajan työskentely lähti liikkeelle toukokuussa 2025 ensisijaisesti viranhaltijoille suunnatuilla kuntakohtaisilla strategiatyöpajoilla, jotka jatkuivat vielä syksyllä.

Tuumapajan uudenlaisia asumisen ideoita on suunnittelussa tai tulossa suunnitteluun viidessä SavoGrow alueen kunnassa. Kolmessa kunnassa kohteiden luonnossuunnitelmat ovat valmistuneet ja olemme voineet täydentää niitä mm. kustannuslaskelmilla ja visualisoinneilla.

Rahapajan tapaamiset jatkuivat asiantuntijafoorumina, sekä yleisötapahtumina. Asiantuntijafoorumien suljetussa ryhmässä käsitelimme kansanedustaja Anne Kalmarin ehdotusta asumistukien uudenlaisesta kohdentamisesta maaseutualueilla, tästä artikkeli luettavissa materiaalipankissamme.

Tiimipajassa toteutunut erilaisia asuinympäristöä kehittäviä toimia. Olemme tehneet mm. hankeyhteistyötä järjestämällä ohjelmaa yläkoululaisten HUPA-viikolle, jossa nuoret pääsivät suunnittelemaan ohjatusti kestävästä virkistysaluetta.

YHDESSÄ RATKOTTAVAT ASIAT: MINÄ, KUNNAT & SAVOGROW

Kuinka lisätä kuntapäätäjien osallisuutta hankkeessa?

Toteutusaika: 1.9.2024-31.10.2026
SG:n budjetti: 237 954€
Kohderyhmä: Hankealueen kunnat
Partnerit: Pihtiputaan kunta, Sydänsuomessa, NIHAK
Lisätiedot: www.savogrow.fi/asumisen-uudet-tuulet-maakuntien-rajoilla/

JESSE OJALA
TuotekehittäjäJAANA KAPUSTAMÄKI
Tuotekehittäjä

Elintarviketurvallisuushanke ELTUVAn kuulumiset

ELTUVAn-hankkeen tarkoituksena on edistää elintarvikkeiden säilyvyyttä ja tuotteiden alkuperän tunnistamista kehittämällä prosessointimenetelmiä ja mittausanalytiikkaa elintarvikeyritysten lähtökohdista. Saavutettua osaamista voidaan hyödyntää elintarvikeyritysten toiminnan kehittämisessä.

Ruoka-alan yrityksiltä vaaditaan nyt muutosjoustavuutta: kireä kilpailutilanne, tuotantokustannusten nousu ja raaka-aineiden saatavuushaasteet koettelevat. Yritykset tiedostavat, että menestys syntyy osaamisesta, sopeutumisesta ja uudistumisesta, ja ovat valmiita panostamaan tuotekehitykseen. Elintarvikkeiden laadun varmistaminen ja uusien teknologioiden käyttöönotto on merkityksellistä erityisesti vallitsevassa maailmanpoliittisessa tilanteessa.

TIIVISTYS HANKKEEN ETENEMISESTÄ AJALLA 09-12/2025

Onnistumiset

- 26 kylmäkuivaustestiä SavoGrown tuotekehitystiloiissa.
- Useiden HPP-tuotteiden säilyvyytulokset valmistuivat.
- Syksyn aikana järjestettiin yhdeksän eri vierailua sekä tapahtumaosallistumista yrityksiin ja organisaatioihin.
- Tutustuttiin hankeyrittäjien kanssa teolliseen kylmäkuivauslaitokseen Hirvensalmella
- Hankkeen kylmäkuivaustyöpaketista juttu Ylellä valtakunnallisesti radiossa, alueuutisissa ja verkkouutisissa.
- Artikkelit Elintarvikkeiden säilyvyydestä Elintarvike ja Terveys lehdessä 4/2025
- Loppuseminaari pidettiin 26.11.2025 UEF:lla Kuopiossa.

Tulossa

- Hanke on päättynyt 31.12.2025.
- Hankkeen julkinen loppuraportti opituista asioista mm. HPP ja kylmäkuivaukseen liittyen tullaan julkaisemaan ja jakamaan hankeyrityksille.
- Kylmäkuivausselvitys julkaistaan loppuraportin yhteydessä.
- Elintarvikekehityksessä on haussa huoltovarmuuteen liittyvä hanke.
- Artikkelit kylmäkuivauksesta Kehittyvä Elintarvike 1/2025 lehteen tulossa.

Mitä olemme tehneet ja miten jatketaan:

- HPP käsiteltyjen tuotteiden säilyvyyttutkimukset valmistuvat, yli puolen vuoden mikrobiologisia säilyvyytuloksia on saatu marjajuomille, liha- ja kalatuotteille. Tehokkaalla pakkauksella mikrobiologinen laatu säilyy jopa 12kk.
- Syksyn aikana teimme 26 kylmäkuivausajoa omalla laitteellamme. Lisäksi teetimme kaksi kylmäkuivaustestiä kaupallisella toimijalla. Yhteensä raaka-aineita on testattu 35 erilaista, mm. lihaa, jäätelöä, valmisruokia ja useita eri marjoja.
- Olemme kehittäneet kylmäkuivattujen tuotteiden laadunvarmistusosaamistamme.
- Olemme selvittäneet optimaalisia kuivausparametreja eri tuotteille itse sekä yhteistyössä kaupallisten toimijoiden kanssa.
- Tutustuttiin kaikkiin Suomen kylmäkuivaustoimijoihin ja esiteltiin heidän toimintaansa hankeyrityksille virtuaalisilla aamukahveilla.

Hankkeen opit:

- Hankkeen tulosten ja oppien raportointia tehdään alkuvuoden aikana. Raportissa kerrotaan mm. HPP ja kylmäkuivattujen tuotteiden optimaalisesta pakkauksesta, HPP prosessoinnin vaikutuksesta marjatuotteiden aistinvaraisiin ominaisuuksiin sekä eri raaka-aineille sopivista kylmäkuivausohjelmista.
- Hankkeessa tunnistettiin HPP-prosessointiin sopivimmat tuotteet. Lisäksi tunnistettiin useita mahdollisia tuotekehityksellisiä toimia, joilla voitaisiin parantaa tuotteiden HPP-soveltuvuutta.
- Hankkeen aikana pilotoitiin elintarvikkeiden kylmäkuivausprosessia kattavasti huomioiden raaka-aineiden esikäsittelyn, kylmäkuivausparametrit, jälkikäsittelyn ja kuivauksen laadunvarmistuksen.

Toteutusajka: 1.1.2023 – 31.12.2025

SG:n budjetti: 264 952 €

Kohderyhmä: Elintarvikealan jatkojalostusta tekevät yritykset, Elintarviketurvallisuuteen, -kehitykseen ja tutkimukseen keskittyvät yritykset.

Partnerit: Itä-Suomen yliopisto, Kehitysyhtiö SavoGrow Oy

Lisätiedot: www.savogrow.fi/eltuva

HANNA MOILANEN
hankeasiantuntija

Hankkeiden valmistelu ja rahoitusten hakeminen

1.8.-31.12.2025

Kehitysyhtiö SavoGrowssa on kokeiltu syksyn 2025 aikana tuen tarjoamista omistajakunnille kuntakohtaisten hankkeiden valmisteluun ja rahoituksen hakemiseen. Työaikaa oli varattu 60 prosenttia kokonaistyöajasta aikavälillä 1.8.-31.12.2025 eli yhteensä noin 3 kuukauden työaika. Tästä 1 kk työpanos rahoitettiin erikseen koko alueen yhteisen Yhdessä varautuen -kehittämishankkeen valmisteluun haetulla valmistelurahalla.

Onnistumiset

- Yhdessä varautuen - kehittämishankkeen valmisteluun osallistettiin kuntia, yhdistyksiä ja vesiosuuskuntia. Hanke on saamassa myönteisen rahoituspäätöksen.
- Keiteleen kunnalle haettiin JTF-rahoitusta ranta-alueen investointeja varten.
- Pielaveden Säviän kalasataman investointihanke saatiin alulle.
- Itä-Suomen muikku ja kuore – kalasta huoltovarmuutta ja vientiä -hanke on jätetty rahoittajan käsittelyyn.

Kehitettävät asiat

- Kokeilun aikana tuli näkyväksi tarve täsmentää hankekehittämisen pelisääntöjä Kehitysyhtiö SavoGrown omistajakuntien välillä – mitä tehdään yhdessä ja mitä jokainen kunta voi tehdä yksin (esim. matkailun kehittäminen)?
- Eri kunnilla on samansuuntaisia tarpeita mm. keskustan elävöittämiseen ja yhdistysten aktivointiin. Voidaanko edistää näitä teemoja yhdessä?
- Tarvitaan uudenlaisia rahoituslähteitä, jotka kohtaavat pienten kuntien tarpeet? Löytyisikö kv-rahoituksen puolelta uusia mahdollisuuksia?

Tulossa

- Kokeilun mahdollisesta jatkosta tai vakiinnuttamisesta ei ole tehty päätöksiä.

Mitä olemme tehneet ja miten jatketaan

Rahoittajalle edenneiden, ”Onnistumiset”-kohdassa mainittujen hankehakujen lisäksi työstettiin Tervon kunnan kulttuuritarjonnan monipuolistamiseen ja elävöittämiseen tähtäävää hankeideaa, Pielaveden avausta ammatillisen koulutuksen Taitotehdas-konseptin jalkauttamisesta Pielaveden ja Keiteleen alueille sekä yrittäjien digitaitojen kehittämiseen suunnattua yritysryhmähanketta. Kaksi jälkimmäistä siirrettiin Sanna Kauvosaaren valmisteluun.

Tervon hankkeeseen ei löytynyt selvittelyjen ja neuvottelujen jälkeen suoraan mahdollista rahoituskanavaa. Lopulta hanke käännettiin kunnan puolelta vahvemmin matkailunkehittämishankkeeksi, ja sen valmistelu eteni omia väyliään pitkin eli yhteistä hankeasiantuntijaresurssia ei suunnattu sen edistämiseen.

YHDESSÄ RATKOTTAVAT ASIAT: MINÄ, KUNNAT & SAVOGROW

Onko tuelle hankkeiden rahoitushakuihin jatkossa tarvetta? Mistä löytyisi uudenlaisia rahoituslähteitä, jotka kohtaavat pienten kuntien tarpeet? Löytyisikö esim. suoran kv-rahoituksen puolelta uusia mahdollisuuksia? Voidaanko elinkeinopoliittisten ja aluekehityshankkeiden rinnalla valmistella myös alueen yhteisiä osallisuuden kehittämiseen tähtäviä hankkeita?

Toteutusaika: 8 – 12/2025
SG:n budjetti: 3 kk työpanos jaettuna 5 kk ajalle
Kohderyhmä: Kehitysyhtiö SavoGrown omistajakunnat
Lisätiedot: elinvoimapäällikkö Sanna Kauvosaari, sanna.kauvosaari@savogrow.fi

MARKO RAUTAPARTA
Projektipäällikkö
Kalasta kasvua -hanke

Kalasta kasvua -hankkeen kuulumiset

Kalasta kasvua -hankkeen päätavoite on elinkeinokalatalouden esteiden poistaminen sekä uusien kalastajien ja kalaa jalostavien toimijoiden saaminen SavoGrown alueelle. Hankkeen ensisijaisena kohderyhmänä ovat SavoGrown alueen ja sen ympäristökuntien kaupalliset kalastajat, kalastuselinkeinosta ja kalan jalostuksesta kiinnostuneet henkilöt ja yritykset sekä vesialueiden omistajat eli osakaskunnat. Hankkeen toimenpiteisiin voivat osallistua myös lähialueen kalastajat mm. Kallavedeltä ja Konnevesi-Viitasaari suunnilta.

TIIVISTYS HANKKEEN ETENEMISESTÄ AJALLA syys-joulukuu 2025

Onnistumiset

- Vesannon kalasataman eteen tehty monia markkinointitoimia, myös kalakouluilla käyty vierailuilla.
- Veneluiskia dokumentoitu noin 30, hyvät laitettu nettikartalle.
- Kalastajat päättäneet investoida lisää pyydyksiä käyttöönsä vuodelle 2026 ja tehostavat kalastusta eri vesialueilla.

Kehitettävät asiat

- Kalastuslupien saanti ammattikalastajille vaatii keskusteluja osakaskuntien kanssa

Tulossa

- Itä-Suomen muikku & kuore - kalasta huoltovarmuutta ja vientiä -hanke alkaa 1.2.2026
- Säviän kalahallin remontin alustava suunnittelu ja kustannuslaskenta menossa. Suunnitellaan noin 200 000 euron päivitystä laitteisiin ja tilarakenteisiin.

Mitä olemme tehneet ja miten jatketaan

Vesannon kalasatamaa on tarjottu ja esitelty usealle isolle kalankäsittely-yritykselle toimitilaksi. Investointitukiasioita eri tilanteisiin on selvitetty ELY-keskuksen kanssa. Eri luontoalan ammattipiistoihin on lähetetty lisää tiedotteita ja oltu yhteydessä hankkeesta. Paraisten Livian ja Asikkalan Salpauksen ammattipiistoilla on käyty kertomassa hankkeesta ja alueemme mahdollisuuksista.

Hanke teki opintomatkan Kemijärven Riekkoniemen, Kuusamon Ala-Kitkan ja Kuusamon luonnonkalan sekä Posion Mourujärven kalahalleille.

SavoGrown alueen veneluiskat on kartoitettu ja kuvattu, ja tiedot on lähetetty kuntiin. Tiedot on myös viety [Google Maps -kartalle](#).

Helmikuussa 2026 alkaa Itä-Suomen muikku & kuore - kalasta huoltovarmuutta ja vientiä -hanke, jonka pilottikohteena on Vesanto.

Toteutusaika: 1.1.2025-31.12.2025
SG:n budjetti: 79 760 €
Kohderyhmä: Hankealueen kunnat
Partnerit: Itä-Suomen Kalaleader
Lisätiedot: [www.savogrow.fi/Kalasta kasvua](http://www.savogrow.fi/Kalasta_kasvua)

Sari Tulila
ProjektipäällikköSanna Laitinen
Yrityskehittäjä

Kuulumiset KYVYKÄS-hankkeesta

Pk-yritysten ja yritysneuvonnan uudistuminen ja jatkuvuus Pohjois-Savossa

Yritysten ja yritysneuvonnan uudistuminen on Kyvykäs-hankkeen pääteema ja se on otettu yrityskentällä innostuneesti vastaan. Muutoksia ja muutostarpeita yrityksiin kohdistuu niin sisältä kuin ulkoakin päin. Viiden eri osatoteuttajan rekrytoinnit toteutuivat eri aikaan, joten täyteen vauhtiin hanke pääsi vasta kesäkuussa. SavoGrown Kyvykäs käynnistyi maaliskuussa.

TIIVISTYS HANKKEEN ETENEMISESTÄ AJALLA syys-joulukuu 2025

Onnistumiset

- Syksyn aikana toteutettiin Tekoäly sekä Digitaalinen kyvykkyys - koulutussarjat. Osallistujia on yhteensä 129 henkilöä, 48 yritystä. Koulutustallenteita on katsottu yli 600 kertaa.
- Yritysten sparrauksia on tehty SG:n alueella 46 ja koko hankkeen (P-Savo) alueella 272 yritykselle. Tämä on liki 20 % hankkeen tavoitteesta.
- Hanketiimi on aktiivisesti kehittänyt yritysneuvonnan sparrausprosessia.

Kehitettävät asiat

- Koulutustarjonnan kehittäminen. Lähitoteutukset eivät vedä, pyritään yhä joustavampaan ja täsmä-/tarvelähtöiseen koulutustarjontaan.
- Yritysten koulutuksiin osallistumista täytyy aktivoida koko hankealueella, -ja erityisesti SavoGrown alueella, jossa koulutuksiin osallistuminen on vähäistä.

Tulossa

- Kyvykäs-hankkeen kevään koulutuskalenteri on tiivis ja monipuolinen.
- Yrittäjien työhyvinvointi- valmistus alkaa SG- ”yläkuntien” alueella kevättalvella -26.
- Koko maakuntaa koskevat yritysneuvojen koulutukset alkavat helmikuussa v. 2026.

Mitä olemme tehneet ja miten jatketaan

Viiden eri osatoteuttajan yrityskehittäjät ja yritysasiantuntijat muodostavat 8 henkilön innostuneen hanketiimin. Syksyn aikaan hanketiimiläiset ovat hyvin ottaneet kiinni tavoitteita mm. yritys-sparrausten osalta. Sparrauksista yritykset ovat saaneet yhteenvetona Yrityksen kehittämiskartan.

Yritysten massakontaktointi on edennyt turvealan yrittäjistä vuosina 2023-24 perustettuihin uusiin yrityksiin, joiden kontaktoinneista poiki hyvin yhteydenottopyyntöjä myös SavoGrown alueelle. Vuoden -26 alkupuolella kontaktoidaan maaseutuyrityksiä.

Yritysten koulutukset aloitettiin tekoäly- ja digitaalisen kyvykkyiden teemoilla, sisältäen mm. digitaalista markkinointia, hakukoneoptimointia, verkkokauppaa ja tietosuojaa- asioita. Kevään 2026 koulutuskalenterissa on mm. liiketoiminnan kehittämistä, vastuullisuutta, myyntiä, yrityksen hallintoa ja myös uutena osaamismerkkinä oikeuttava tietoturvakoulutus. Osa koulutuksista toteutetaan hybridinä, osa etänä ja kaikkiin voi osallistua eri puolilta Pohjois-Savoa. Vuoden 2026 ensimmäinen Liiketoiminnan kehittämisen sekä Pyörämatkailusta liiketoimintaa koulutusten lähitoteutus toteutetaan SavoGrown alueella.

SavoGrown rooli hankkeen päätoteuttajana, koulutusten järjestäjänä sekä yrittäjien työhyvinvointi- ja yritysten työyhteisövalmennusten vastuuvallmentajina on ottanut paljon työaikaa. Koulutuspäivien määrää kohtuullistetaan alkuperäisestä suunnitelmasta, jotta koulutuksia ehditään kunnolla myös markkinoida, eikä koulutustarjonnan laatu kärsi.

YHDESSÄ RATKOTTAVAT ASIAT: MINÄ, KUNNAT, SAVOGROW

Miten vahvistamme yritysten tulevaisuususkoa, kehittämishalukkuutta ja siten alueen elinvoimaa? Miten tuotamme koulutusta, joka saa yritykset innostumaan uuden oppimisesta?

Toteutusaika:	01.02.2025 – 31.12.2027
SG:n budjetti:	478 882 €
Kohderyhmä:	SavoGrown alueen yritykset ja yritysneuvojat
Partnerit:	Kuopion Kaupunki, Iisalmen kaupunki, Siilinjärven kunta ja Navitas Kehitys Oy
Lisätiedot:	www.kyvykas.fi

ANNE AHOLAINEN
ProjektipäällikköANU HYTÖNEN
PalvelusuunnittelijaOLENA MELNYK
Palvelusuunnittelija

Mutkatonta kotoutumista -hankkeen kuulumiset

Mutkatonta kotouttamista -tiimin muodostavat projektipäällikkö Anne Aholainen sekä palvelusuunnittelijat Olena Melnyk ja Anu Hytönen. Hankkeessa kehitetään kuuden kunnan kotoutumisen toimintamallia sekä edistetään eri toimijoiden yhteistyötä. Visiomme on, että vuonna 2026 ”koko kunta kotouttaa”. Kohderyhmänä ovat kolmansien maiden kansalaiset ja yhteistyötä tehdään heidän kanssaan toimien asiantuntijoiden ja sidosryhmien kanssa. Valmistaudumme yhdessä kotolainsäädännön muutokseen ja edistämme pienten kuntien kansainvälistymistä.

Onnistumiset

- Kolmen kunnan työllisyys- ja kotoutumiskoordinaattori aloittanut. Myös muissa kunnissa resurssi vahvistunut.
- Kotoutumisen asiakirja valmis ja jaettu kuntiin strategiatyöhön
- Kotoutumistyöntekijöiden verkosto koettu tarpeelliseksi
- Hankkeessa 271 osallistujaa hankkeen toiminnoissa: ohjauksessa ja neuvonnassa, kieli- ja kansalaistaidon koulutuksissa ja sosiaalisissa kohtaamisissa
- Vapaaehtoisten eettiset ohjeet valmistuneet Rautalammin vapaaehtoisten verkostossa

Kehitettävät asiat

- Hankkeen arjen kotoutumisen mallin jatkuvuuteen ja hyvään kehitykseen huomiota!
- Katse vuoteen 2026! Mitä tapahtuu hankkeen jälkeen?

Tulossa

- 28.1.2026 Vesannolla Päätöstapahtuma
- Helmikuussa käsikirjan ja Tervetuloa-paketin perehdytykset kunnissa
- Pyrkimys järjestää vielä yksi hygieniapassitesti ja päätöstilaisuuksia maahanmuuttaneille

Mitä olemme tehneet ja miten jatketaan

SavoGrown alueen kuntien kototyön verkostossa on mukana kuntien kotoutumistyöntekijöitä sekä työllisyysuunnittelijoita ja koordinaattoreita. Verkosto on vertaistuen sekä yhteisen oppimisen paikka. Yhteistyö vakiintuu pysyväksi. Arjen kotoutumisen toimintamallin kuvaus on valmis. Käsikirja valmistuu hyvää vauhtia. Se antaa mallin arjen kotoutumistyön tekemiselle. Käsikirjaa perehdytetään vielä helmikuussa kuntien toimijoille. Rinnalla valmistuu myös sähköinen Tervetuloa-paketti tulevalle savoon.fi -sivustolle. Jaamme fyysiset kassit kuntiin helmikuussa. Hankkeesta on valmistunut kirjallisia tuotoksia, viimeisimpänä kotoutumisen suunnitelma kunnille. Suunnitelma sisältää tilannekatsauksen sekä strategisen näkymän kotoutumisen jatkokehittämiseen. Uusi hanke on suunnitteilla työllistymiseen ja kohtaannon sekä yrittäjyyden tarpeisiin.

Toiminnot ja hankkeen tuotokset siirtyvät kuntiin. Kannustamme asiakaslähtöisen matalan kynnyksen edistämiseen myös jatkossa. Alkuvaiheessa tarvitaan vieressä kulkijaa ja ovien avaajaa, kuten meillä palveluohjaajat ovat tehneet.

YHDESSÄ RATKOTTAVAT ASIAT: MINÄ, KUNNAT & SAVOGROW

Miten saamme aikaiseksi enemmän yhdistämällä pieniä resursseja kotouttamistyössä? Miten lisäämme rohkeutta palkata ulkomaisia osaajia? Mikä olisi seuraava askel kehittämistyössä?

Toteutusaika: 4/2023 – 3/2026

SG:n budjetti: 600 459 €

Kohderyhmä: Kolmansien maiden kansalaiset sekä yhteistyö asiantuntijoiden ja sidosryhmän kanssa

Lisätiedot: www.savogrow.fi/mutkatonta-kotoutumista

JOUNI ORTJU
Projektikoordinaattori
ProLakeland II

ProLakeland II -hankkeen kuulumiset

TIIVISTYS HANKKEEN ETENEMISESTÄ AJALLA syyskuu-joulukuu 2025

Hankkeessa on toteutettu mm. seuraavia toimenpiteitä:

- Hankesivusto www.visitlakelandfinland.com kehitystyötä, mm. uusia artikkeleita ja muuta sisältöä
- Hankkeen Instagram-kanavan aktivointitoimenpiteet
- Brittiläisten mediavaikuttajien matka Pohjois-Savoon ja Kainuuseen
- Kiertomatkatuotteiden työstämistä on jatkettu. Näitä on syntymässä useita koko Lakeland-alueella
- Maakunnallisten matkailun markkinointiorganisaatioiden (DMO) kanssa tehtävä yhteistyö on jatkunut, ja siitä on muodostumassa keskeinen osa hankkeen etenemistä ja myöhemmin toimintojen siirtämistä osaksi Lakeland-alueen jatkuvaa kehittämistyötä.
- Yrityksiä on aktivoitu lisäämään tuotteitaan Visit Finlandin matkailutuotetietokanta DataHubiin – tämä jatkuu varmaankin koko hankkeen ajan.
- Suunniteltu vuoden 2026 Lakeland-tunnettuuskampanjoita valituissa markkinoinnin kohdemaissa (Italia, Saksa, Espanja)
- Lakeland Airport -konseptin maakunnalliset SWOT-analyysit, joista myöhemmin tehdään kooste ja toimenpide-ehdotuksia.
- Kilpailutettu Eastern Lakeland Market Representative Saksan markkinoiden osalta

Onnistumiset

- Yhteistyö alueen keskeisten kv. toimijoiden kanssa on tiivistynyt
- Visitlakelandfinland Instagram-kanava
- Hankkeen tunnettuuden kasvaminen Pohjois-Savossa

Kehitettävät asiat

Erialaisten hankkeiden ja toimijoiden välisen yhteistyön koordinoitua on jatkettava!

Itäisen Suomen kiertomatkat

Lisää tuotteita Visit Finlandin DataHub-tuotetietokantaan

Yhteistyötä itäisen Suomen DMO-toimijoiden kanssa edelleen syvennettävä

Tulossa

Italian, Saksan ja Espanjan Lakeland-aktivointitilaisuuksia

YHDESSÄ RATKOTTAVAT ASIAT: MINÄ, KUNNAT & SAVOGROW

Miten saamme lisää yritysten tuotteita Visit Finlandin DataHub-tuotetietokantaan?

Toteutusaika: 1.1.2024 – 30.11.2026

SG:n budjetti: 124 074 €

Kohderyhmä: Itäisen Suomen Lakeland-alueen matkailutoimijat

Partnerit: Kajaanin ammattikorkeakoulu, Arctic Lakeland, Business Joensuu, GoSaimaa, Mikkelin Seudun Matkailupalvelu ry

Lisätiedot: www.savogrow.fi/prolakeland/

Pyörällä päästään – pyörämatkailun kehittämällä uutta yrittäjyyttä ja liiketoimintaa -hankkeen kuulumiset

Pyörämatkailun potentiaali Euroopassa on valtava ja meillä Suomessa on paljon puhdasta luontoa ja otolliset olosuhteet sen hyödyntämiseen varsinkin, kun eteläisessä Euroopassa kesät alkavat olla lämpötilan suhteen varsin kuumia. Meillä Pohjois-Savossa on paljon sorateitä ja hyödyntämätöntä potentiaalia pyörämatkailun ja etenkin gravel-pyöräilyn saralla ja mm. siihen tämä hanke pyrkii vastaamaan. Hankkeessa kehitämme alueelle yhteisen gravel-reitistön sekä pyrimme auttamaan yrityksiä tuotteistamaan palveluita tämän reitistön ympärille.

TIIVISTYS HANKKEEN ETENEMISESTÄ AJALLA syyskuu - joulukuu 2025

Onnistumiset

- Hanke sai rahoituksen ja starttasi lokakuussa.

Kehitettävät asiat

- Hankkeen varsinaiset toimenpiteet ajoittuvat vuosille 2026-2027.

Tulossa

- Matkamessut 2026 tammikuussa Helsingissä

Mitä olemme tehneet ja miten jatketaan

Hanke starttasi lokakuun alussa ja kolmen ensimmäisen kuukauden ajalle oli budjetoitu vain vähän käytettävää työaikaa. Tämä aika on kulunut hanketta käynnistävien toimenpiteiden, kuten erilaisten aloituspalaverien ja toimenpidesuunnittelun, puitteissa. Varsinaiset toimet hankkeen suhteen alkavat vuoden vaihteen jälkeen.

Hankkeen tavoitteena on kehittää Pohjois-Savon ja Pieksämäen alueesta houkutteleva pyörämatkailukohde sekä kotimaisille että kansainvälisille matkailijoille. Tämä toteutetaan kartoittamalla ja kehittämällä alueen reitistöä, vahvistamalla matkailuyritysten yhteistyötä ja parantamalla digitaalista näkyvyyttä. Hankkeen keskeisenä tavoitteena on lisätä alueen matkailullista houkuttelevuutta ja kasvattaa pyörämatkailusegmenttiä.

Ensimmäisiä toimenpiteitä on kilpailutusten suunnittelu ja talvikuukausina tapahtuva reittien työpöytäsuunnittelu sekä tulevana kesänä tapahtuva reittien maastokartoitus. Yrittäjille järjestetään työpajoja pyöräilyreittien ympärille toteutettavan liiketoiminnan kehittämiseen. Myös tutustumismatka muualla hyvin toteutettuun gravel-kohteeseen on suunnitteilla. Hankkeen toimesta on myös tarkoitus tuoda matkailutoimijoita ja vaikuttajia tutustumaan meidän alueen tarjontaan.

YHDESSÄ RATKOTTAVAT ASIAT: MINÄ, KUNNAT & SAVOGROW

Miten saamme tiivistettyä yhteistyötä matkailutoimijoiden kesken ja kehitettyä uusia liiketoimintamahdollisuuksia pyörämatkailun ympärille?

Toteutusaika: 1.10.2025 – 31.7.2027

SG:n budjetti: 200 747 €

Kohderyhmä: Pohjois-Savon sekä Pieksämäen alueen matkailuyritykset, alueen asukkaat, alueelle tulevat matkailijat ja alueen kunnat

Lisätiedot: www.savogrow.fi/pyorallapaastaan

Kuulumiset SISU-hankkeesta

Suunnitelmallisen ilmastotyön juurruttaminen Pohjois-Savoon

ANSSI KEMPPINEN JA SANNI KALILAINEN

Ilmastokoordinaattorit
SISU-hanke

TIIVISTYS HANKKEEN ETENEMISESTÄ AJALLA syyskuu-joulukuu 2025

Onnistumiset

- Pielavedellä osallistuttiin kuntastrategiatyön avoimeen tilaisuuteen. Ilmastopöytä.
- Talousarvioihin tarkoitettua ilmastobudjetointia on aloitettu Keiteleen ja Pielaveden kunnissa.
- Pielavesi kuuluu Suomen kärkeen ilmastomuutokseen sopeutumisessa ja sijoittui viidenneksi valtakunnallisessa vertailussa. Kunta on toteuttanut konkreettisia toimia, kuten ilmastoriskien kartoituksen, hulevesisuunnitelman ja varautumisen energiantuotannossa.

Kuntakokeiluista

SavoGrown kunnissa on pitkin vuotta edistetty kuntakokeiluita, eli erilaisia käytännön ilmastotekoja. Esimerkiksi Tervo sai uuden pyöränkorjauspisteen, joka asennetaan koulun piha-alueiden valmistuttua. Suonenjoella lukiolaisryhmä teki hienoja suunnitelmia Ystävydenpuistoon.

Tulossa

- Rautalammin ja Suonenjoen ympäristövahdit valmistuvat. Näiden kehitys kuitenkin jatkuu vielä ilmastokoordinaattorin ja koko SISU-tiimin avustamana.
- Ilmastotyöryhmät ovat kokouksissaan alkaneet suunnitella jatkoa hankkeen jälkeen.
- SavoGrown kuntien ilmastoiltapäivää vietetään tammikuussa!

Mitä olemme tehneet ja miten jatketaan?

Syksyn aikana ilmastotyöryhmien kanssa on ehditty pitää kokouksia, osassa kuntia useamman kerran. Ilmastosuunnitelmien yhtenä tavoitteena oli lisätä kunta- tai kaupunkistrategiaan ilmasto- ja ympäristötavoitteita. Syksyn aikana kunnat ovatkin valmistelleet strategioita, ja näyttäisikin, että tavoite toteutuu lähes kaikissa kunnissa!

SISU-hanke on lisäksi tarjonnut kuntiin materiaalia hankintaohjeistusten päivitystä varten. Tavoitteena oli, että kuntien hankintaohjeistuksissa ilmasto- ja kiertotalousnäkökulmat olisi esitetty selkeämmin. Kunnille tarjottuun hankintaohjeistusmateriaaliin kuului lisäksi seliteosio sekä kestävien ja vähähiilisten hankintojen tarkistuslista. Valmiussuunnitelmien päivitystä varten kunnille tarjottiin myös materiaalia ilmastomuutoksen sopeutumiseen liittyen.

Ympäristövahdin pilottikunnissa, Suonenjoella ja Rautalammilla on edistetty seurantatyökalun käyttöönottoa. Ympäristövahti luovutettiin tilaajalle joulukuussa, mutta SISU-hankkeen yhteistyö kuntien kanssa aiheesta jatkuu hankkeen loppuun saakka. Kuntia pyritään mahdollisimman hyvin auttamaan vahdin käyttöönoton kanssa.

YHDESSÄ RATKOTTAVAT ASIAT:

- Miten kunnan ilmastotyö jatkuu SISU-hankkeen jälkeen?

Toteutus aika:	01.05.2023 – 30.4.2026
SG:n budjetti:	356 394 €
Kohderyhmä:	SavoGrown alueen kunnat ja asukkaat
Partnerit:	Kuopion Kaupunki, Iisalmen kaupunki ja Navitas Kehitys Oy
Lisätiedot:	www.savogrow.fi/sisu
Tavoitteet:	Kunnille ilmastosuunnitelmat koskemaan kaikkea toimintaa ja kuntalaisten ilmastotoimien edistäminen

Jonni Markkanen
Projektipäällikkö
TechSavo-hanke

TechSavo-hankkeen kuulumiset

Kasvava osaajapula, yhteiskunnallisen murroksen aiheuttamat muutokset, tulevaisuuden liiketoimintamallit ja kyky uudistua, patistavat meidät reagoimaan. Yhteistyön avulla eri sidosryhmien kanssa edistämme yrityskentän liiketoiminnan kokonaisvaltaista kehittymistä. Tämä sisältää toimenpiteitä mm. kansainvälistymiseen, kilpailukyvyyn paranemiseen, analytiikan hyödyntämiseen johtamisessa. Näiden tuloksena pk-yritykset ovat paremmin varautuneet tuleviin teknologia- ja toimintaympäristön muutoksiin erityisesti digitaalisuuteen ja kestäväan kehitykseen liittyen.

TIIVISTYS HANKEEN ETENEMISESTÄ AJALLA 9-12/2025

Onnistumiset

- Rahoittajalta positiivisia päätöksiä yrityshankkeisiin
- Alueellinen elinkeinojulkaisu SavoGrown Sanomat oli kaikkienensa hyvä suoritus
- Hankkeen toimenpiteissä ollaan pääosin tavoitevauhdissa

Kehitettävät asiat

- Alueellisen sekä kuntarajat ylittävän yhteistyön jatkokehittäminen
- Yritysten investointi ja kehityshakkeiden saaminen rahoittajalle

Tulossa

- Yrityshankkeita valmistelussa, työtä jatketaan näiden edistämiseksi
- Hankkeen loppuajalle tulossa vielä muutamia työpajoja

Mitä olemme tehneet ja miten jatketaan

Syksyn aikana valmistelluista yrityskohtaiset kehitys- ja investointihankkeet saatiin lähetettyä ajoissa rahoittajalle hakujaksoon sekä niihin saatiin positiivisia päätöksiä.

Alueemme yritysten tilanteet ovat erilaisia, epävarmuus ja globaalit heilahtelut taloudessa vaikuttaa näkyviin kohti kesää mennessä, työntekijätarpeiden kohdalla mennään pääosin nykyisillä resursseilla. Muutamilla alueemme yrityksillä on kuitenkin näkymä edelleen siitä että työvoimaa tullaan tarvitsemaan lisää tulevaisuudessa. Tämä vaihtelee toki yritysten koon sekä markkinatilanteen mukaan paljonkin.

Barometrien mukaan Pohjois-Savon alueen PK- yritykset ovat toiveikkaita tulevaisuuden suhteen, ja osa kauan odotetuista tilauksista onkin toteutunut myös meidän alueella. Puolustus ja turvallisuussektorin liiketoimintamahdollisuudet kiinnostavat kovasti alueemme yrityksiä. Täältä löytyy jo alalla toimivia yrityksiä, mutta myös niitä joita aihe kiinnostaa. On selvää että tähän aihepiiriin pitää myös meidän jatkossa perehtyä enemmän.

Kenttätyötä jatketaan tiiviisti alueella, yhteistyö muiden toimijoiden ja sidosryhmien kanssa kehittyä koko ajan. Yritysten kanssa kehitystarpeet löytyvät parhaiten keskustellen yritysten edustajien kanssa, pohtimalla yhdessä miten juuri heitä voisın jelpata hankkeemme kautta. Monta kiinnostavaa hanketta ja yrityskehittämisen toimenpidettä onkin jälleen pöydällä, tästä on innostavaa jatkaa kohti kevättä.

YHDESSÄ RATKOTTAVAT ASIAT: MINÄ, KUNNAT & SAVOGROW

Sijoituspalveluiden kehittäminen, sisältäen päätoimialat. Yritysten sekä yhteistyömahdollisuuksien markkinointi ja verkostoituminen alueemme sisä- ja ulkopuolelle

Toteutusaika:	01.04.2023 – 31.03.2026
SG:n budjetti:	299 505 €
Kohderyhmä:	Alueen teknologiateollisuuden sekä puu- ja rakennustuotealan yritykset sekä niille palveluja tuottavat pk-yritykset
Partnerit:	Iisalmen Teollisuuskylä Oy (päähankkeen toteuttaja), Savonia AMK, Navitas Kehitys Oy
Lisätiedot:	https://www.techsavo.fi

ELINA VÄLKKY
Projektipäällikkö**SARI LIIMATAINEN**
Elinkeinoasiantuntija
Keitele ja Vesanto**AARNO NISKANEN**
Elinkeinoasiantuntija
Pielavesi**TUOMO VÄHÄSARJA**
Elinkeinoasiantuntija
Rautalampi**MINNA SAARIO**
Elinkeinoasiantuntija
Suonenjoki**AILA RIIKONEN**
Elinkeinoasiantuntija
Tervo

Toimitila- ja teollisuustonttirekisteri osana menestyksestä sijoittumispalvelukonseptia

Hankkeen tavoitteena on luoda SavoGrown toiminta-alueen kuntien yhteinen toimitila- ja teollisuustonttirekisteri. Kuntien elinvoimaa mitataan monesti verotuloilla, työpaikoilla ja yritysten kasvulla. Näistä lähtökohdista käsin SavoGrow suuntaa jatkossa toimintaansa osittain Invest in- ja sijoittumispalvelukonseptin rakentamiseen alueellaan. Toimitila- ja teollisuustonttirekisteri on ensimmäinen tärkeä osa SavoGrow-alueen sijoittumispalvelukonseptin kehitystyötä.

TIIVISTYS HANKKEEN ETENEMISESTÄ AJALLA 09-12 2025

Toimenpiteet

- Tontti- ja toimitilarekisterin julkaisu ja käyttöönotto
- Yksityisten kiinteistöjen kartoitus
- Toimitilojen, tonttien, kokous- ja etätyötilojen vieni alustalle
- Toimitilapalvelun markkinointi

Kehitettävät asiat

Hankkeen onnistumisen kannalta kriittisintä on Tontti- ja toimitilarekisterin omaksuminen kuntien ja muiden kiinteistönomistajien työkaluksi => hankeajana kohteet saadaan helposti rekisteriin, mutta rekisteristä tulee muistutella ja viestiä aktiivisesti myös hankeajan jälkeen.

Tulossa

Hanke päättyi joulukuussa 2025. Palvelun markkinointia ja asemointia kuntien ja SavoGrown viestintään jatketaan hankeajan jälkeen kehitysyhtiön viestinnän kautta.

Mitä olemme tehneet ja miten jatketaan

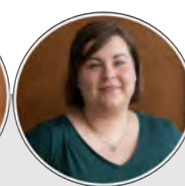
Tontti- ja toimitilapalvelun alustaksi valittiin laajasti kehitysyhtiöiden käytössä oleva Hakosalon alustaratkaisu. Alkuvaiheen aikana Toimitilapalvelulle luotiin oma rakenne ja visuaalinen ilme sekä järjestettiin kunnille palvelun käyttöönottokoulutukset. Tämän jälkeen sisällön syöttö aloitettiin kuntien tilojen viennillä alustalle ja yksityisten kiinteistöjen kartoituksella. Kesällä otetut tontti- ja toimitilakuvat annettiin tätä varten kuntien käyttöön.

Syksyn aikana toimitilapalvelua on markkinoitu aktiivisesti, ja palvelussa on julkaistu tähän mennessä noin 50 kohdetta. SavoGrown elinkeinoasiantuntijoilla on keskeinen rooli rekisterin juurruttamisessa kuntien käyttöön, yksityisten toimitilojen kartoittamisessa sekä palvelun markkinoinnissa. Kuopion kaupungin kanssa neuvoteltiin alustan käyttöönottovaiheesta yhteistyöstä - Kuopion seudun ja SavoGrown toimitilapalvelut markkinoivat nyt ristiinlinkityksillä toisiaan.

Hanke päättyi joulukuun lopussa 2025, mutta palvelun markkinointi ja ylläpito jatkuvat kehitysyhtiön omana toimintana hankkeen jälkeen. Tontti- ja toimitilapalvelu on ensimmäinen askel alueen sijoittumispalvelukonseptin luomisessa. Tämä kehitystyö jatkuu tulevissa hankkeissa.

Toteutusaika: 15.5.2025 – 31.12.2025
SG:n budjetti: 57 442 €
Kohderyhmä: kiinteistöjen haltijat (kunnat + yksityiset)
Lisätiedot: www.savogrow.fi/toimitila-ja-tonttirekisteri-hanke

VisitSavo-matkailuympäristön kehittäminen -hankkeen kuulumiset

Luontomatkailu on maailmalla nostamassa suosiota entisestään ja meillä Suomessa on paljon puhdasta luontoa ja otolliset olosuhteet sen hyödyntämiseen varsinkin, kun eteläisessä Euroopassa kesät alkavat olla lämpötilan suhteen varsin kuumia. Meillä SavoGrown alueella on vielä paljon hyödyntämätöntä potentiaalia luontomatkailun saralla ja mm. siihen tämä hanke pyrkii vastaamaan. Hankkeessa kehitämme alueelle yhteisen gravel-reitistön sekä pyrimme auttamaan yrityksiä tuotteistamaan palveluita tämän reitistön ympärille.

TIIVISTYS HANKKEEN ETENEMISESTÄ AJALLA syyskuu - joulukuu 2025

Onnistumiset

- Savo Gravel-reitistö saatiin valmiiksi
- VisitSavo-alueen MatkailuFoorumi-toiminnan viides tapahtuma järjestetty onnistuneesti
- Talven ja kesän kuvat sekä videot on saatu käyttöön
- Savo Gravel-reitistöstä saatiin video Velogin Youtube-kanavalle

Kehitettävät asiat

- Reitteihin jouduttiin tekemään muutamia muutoksia, koska lupia ei saatu maanomistajilta
- Velofollies-messujen osasto ei toteutunut

Tulossa

- Seuraava MatkailuFoorumi helmikuussa Keiteleellä
- Matkamessut 2026 tammikuussa Helsingissä

Mitä olemme tehneet ja miten jatketaan

Syyskuu on mennyt Savo Gravel –reitistön viimeistelyn parissa. Lopulliset reittilinjaukset saatiin valmiiksi, vaikka muutamia muutoksia alkuperäisiin suunnitelmiin jouduttiinkin tekemään. Reitistölle on luotu visuaalinen ilme ja tarina sekä jokaiselle reitille oma reittikuvaus. Myös potentiaalisia kohderyhmiä on mietitty.

VisitSavo-sivuston ylläpitoa on jatkettu ja sosiaalisen median kanavia on ylläpidetty sekä alueen matkailutoimijoiden julkaisuja on nostettu esille VisitSavon kanavilla.

Lokakuussa järjestettiin viides Matkailufoorumi Törmälässä Rautalammilla, jossa jatkettiin gravel-pyöräilyn temalla ja käytiin läpi reitistöä sekä mahdollisuuksia sen ympärille toteutettavaan matkailuliiketoimintaan.

Yrittäjiä on sparrattu mm. sosiaalisen median hyödyntämisessä, nettisivujen käyttöönotossa ja palveluiden tuotteistamisessa.

Hankkeelle haettiin jatkoaikaa maaliskuun 2026 loppuun saakka, mutta päätöstä emme ehtineet saamaan vuoden loppuun mennessä. Hankkeen mahdollisella jatkoajalla toteutamme Matka2026-messuille osallistumisen ja viimeistelemme reitistön tietoja eri reittialustoille. Selvitämme myös mahdollisuutta reitistön omalle verkkosivulle.

YHDESSÄ RATKOTTAVAT ASIAT: MINÄ, KUNNAT & SAVOGROW

Miten saamme tiivistettyä yhteistyötä matkailutoimijoiden kesken ja kehitettyä uusia liiketoimintamahdollisuuksia pyörämatkailun ympärille?

Toteutusaika: 1.4.2024 – 31.12.2025

SG:n budjetti: 288 310 €

Kohderyhmä: SavoGrown alueen matkailuyritykset, alueen asukkaat, alueelle tulevat matkailijat ja alueen kunnat

Lisätiedot: www.savogrow.fi/visitsavo

